

Indledning

Silkeborg Lærerforening indsender hermed Budgetinformation 2025 i forbindelse med behandlingen af Silkeborg Kommunes budget.

Som normalt tager vi udgangspunkt i materialet med budgetforudsætningerne og planlægningstallene for bevilling 41, som de blev behandlet og besluttet på Dagtilbuds-, Skole- og Familieudvalgets (DSFU) møde i juni måned.

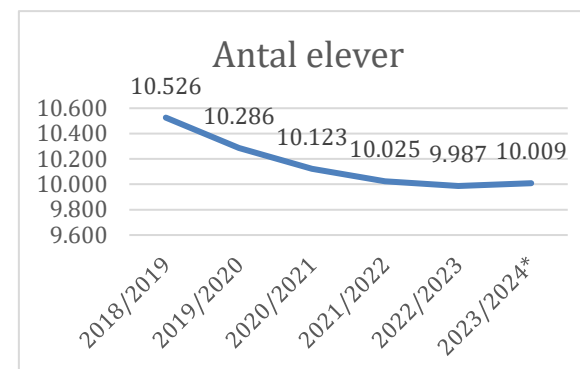
Processen for høring starter i midten af august og vi har tilstræbt at have denne budgetinformation klar, så den kan blive brugt af andre i denne fase. Planlægningstallene for 2025 er tilgået os til junimødet i afdelingsMED.

Silkeborg Lærerforening vil gerne takke skoleafdelingen for et godt og konstruktivt samarbejde med at tilvejebringe talmateriale, samt at stå til rådighed for yderligere spørgsmål.

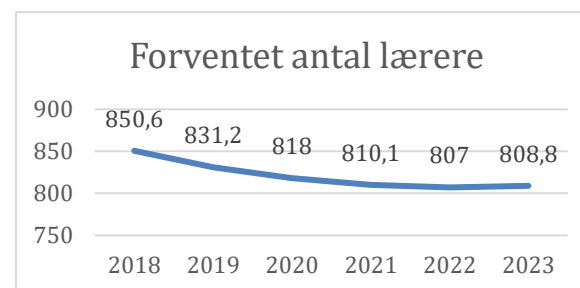
Flere lærere i Silkeborg, men kun 20 over 5 år

Der er de seneste år givet penge gennem "lærermilliarden" til Silkeborg Kommune. Vi har gået tallene efter og det viser et lidt broget billede. Lærermilliarden har givet flere lærere i Silkeborg, men kun samlet set 20 lærere over årene siden 2020. Fordi tildelingen af midler sker pr. elev i Silkeborg Kommune, så har det faldende elevtal over årene, givet færre lærere. Så selvom der er tilført midler til skolen, er de ikke kommet ud på skolerne, da elevtallet er faldet. I 2022 modtog Silkeborg i alt 11,1 mio. kr. fra lærermilliarden. Det er en stigning på 3,4 mio. kr. fra 2021, svarende til 4,9 lærerstillinge.

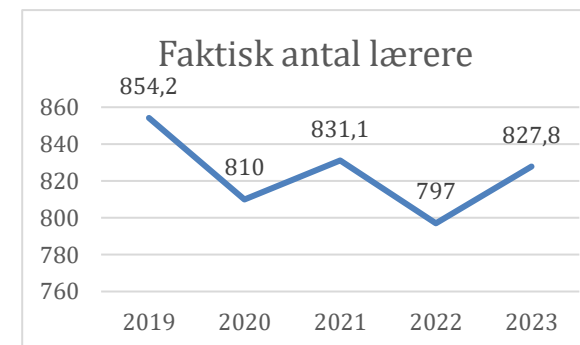
Børne og Undervisningsministeriet regner med at en lærerstilling koster 696.000 kr. Silkeborg mangler 11 lærere i 2022 sammenlignet med året før, baseret på elevtalsudvikling og midler fra lærermilliarden. I 2022 blev der i Silkeborg ansat 7 færre lærere end forventet – alene ud fra elevtalsudviklingen. Hertil kommer, at Silkeborg skulle have modtaget 4,9 lærerstillinge fra lærermilliarden. I 2023 forventes det at blive opgjort til 10 lærerstillinge mere, end hvad elevtalsudviklingen og lærermilliarden gav anledning til. Så selvom lærermilliarden burde give flere lærere i skolen, giver det i nogle år færre lærere og i andre år flere lærere. Det må være tid til at se på tildelingsmodellen, så skolerne får de ekstra lærere, som lærermilliarden tilskrives.

Tabel 1: Tal fra Børne- og undervisningsministeriet.

Tabel 2: Tal fra DLFs undersøgelse af "Lærermilliarden" på baggrund af tal fra Børne- og undervisningsministeriet.

Tabel 3: Tal fra DLFs undersøgelse af "Lærermilliarden" på baggrund af tal fra Børne- og undervisningsministeriet.

Budgetmødet i juni

Tilbage i juni måned besluttede Dagtilbuds-, Skole- og Familieudvalget, at de ikke kunne godkende det udkast til budget, som skulle reducere skoleområdet med 8,4 mio. kr. og hele området med 12 mio. kr. Det blev til gengæld besluttet, at de gerne ville have budgetudvidelser på en række områder. Det skulle bl.a. være 9,5 mio. kr. til at realisere den politiske ambition om, at ”Flere elever går i skole i deres lokalområde”. Udvalget ville gerne afsætte dette beløb til opstarten og prøvehandlingerne og også over årene afsætte mellem 10 – 16,5 mio. kr. Det er fornuftigt at afsætte disse midler, så det vil vi gerne rose dem for.

Desuden har DSFU ønsket at kunne prioritere økonomi til det politiske mål om et fælles fagligt ståsted. Det skal bruges til at styrke overgang fra dagtilbud til skole og implementering af ny folkeskoleaftale, barnets lov og lettilgængelige behandlingstilbud. Det skal hjælpe med at styrke samarbejdet mellem dagtilbuds- og skoleområdet. Den tredje budgetudvidelse, som udvalget ønsker at gå videre med, er en styrkelse af PPR-funktion i PPL. Udvalget har fået øje på, at budgettet for PPL ikke bliver demografireguleret, dermed står de med en større og større opgave, pga. flere elever, men de har ikke fået midlerne, der svarer til denne stigning.

Dette er alle sammen fornuftige forslag, som vi bakker op om.

Skoleområdets økonomi ser således ud:

Tabel 4	
Opdatering af elevtallet i tildelingsmodellen til almenområdet	+1,6 mio. kr.
Flere elever i inklusionscentre	-15,0 mio. kr.
Færre elever i modtageklasser	+1,3 mio. kr.
Lukning af FabLab	+0,8 mio. kr.
Øvrige områder inkl. befordring mm.	+0,3 mio. kr.
Flere elever i privat- og efterskoler	-1,0 mio. kr.
Samlet besparelse	-12 mio. kr.

Der skæres yderligere i FabLab i dette budget. De resterende ”besparelser” er både pga. færre elever i modtageklasser og lavere udgifter til befordring.

Antallet af elever, som starter i privat- og efterskoler, er stigende og er derfor også en øget udgift. En elev i Folkeskolen koster med ØKE’s bevillingsramme **77.623** kr. pr. elev pr. år i 2025. Til sammenligning koster en elev i fri- eller privatskole **45.402** kr. pr. elev pr. år (prisen er regnet på baggrund af KL’s fremskrivningsprocent for prisudviklingen og er ikke endelig, før finansloven er vedtaget).

Vi har ikke brug for flere besparelser i Folkeskolen. Det kræver tid og ressourcer at drive en sund og velfungerende Folkeskole. Derfor skal der investeres i stedet for at spare.

Tilførsel af 15 mio. til inklusionscentrene

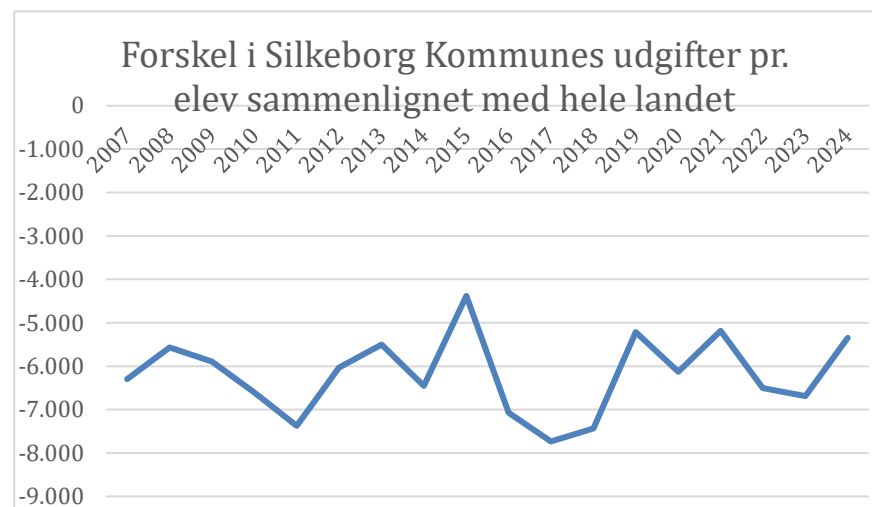
Udfordringen er til stadighed, at der tilfalder færre og færre ressourcer til den samlede folkeskole, som også inkluderer inklusionscentre. Vi konstaterer, at der i forbindelse med udskydelsen af "Flere elever skal gå i skole i deres lokalområde", skal tilføres inklusionscentrene flere penge, da elevtallet er stigende. Denne gang 15 mio., som tages fra den samlede pulje af midler til Folkeskolen. Det går ud over de tilbud som alle elever nyder gavn af på den enkelte skole, da der bliver færre ressourcer til mellemformer og tilbud til dem der har brug for det. Vi ønsker os en mere bæredygtig tildelingsmodel, som kommer de mange elever til gavn, som har brug for en god folkeskole med plads til at udvikle sig.

Tabel 5: Den demografiregulering, der er foretaget i kommende budgetperiode, er på 1,6 mio. kr. Dette skal være en kompensation for det stigende elevtal. Tallene er taget fra elevtalsprognosen fra Silkeborg Kommune.

Elevtallet stiger

I budgettet ser vi for første gang i mange år en stigning i elevtallet. Dette er enormt positivt, da folkeskolen så ikke bliver straffet dobbelt. Det har hidtidigt været sådan, at det faldende elevtal har gjort det svært at se, de tildelte ekstra penge på folkeskoleområdet, da tildelingen sker pr. elev, men skolen kun fungerer i hele klasser. Dette giver i år 1,6 mio. mere til folkeskolen.

Tabel 6: Der mangler set over alle årene et gennemsnit på 6000 kr. pr elev, hvis Silkeborg Kommune skal op på landsgennemsnittet. Det er vores vurdering, at vi selv om der er tilført midler, halter langt efter landsgennemsnittet og selv med diverse ekstra bevillinger er langt fra målet om af være på landsgennemsnittet.

Kompetenceudvikling? OK24 forpligter kommunen til 20% medfinansiering.

Der har ikke været meget råderum til at få kompetenceudvikling i Folkeskolen i de seneste mange år. De fleste lærere har stadig kun deres tid på Lærerruddannelsen at trække på. Det kræver noget mere i den komplekse hverdag lærerne arbejder i hver dag. Det kræver, at man bliver opdateret i sit fag, så eleverne oplever højere grad af motivation og glæde ved undervisningen. I vores fælles overenskomst (OK24) er parterne blevet enige om en kompetencefond. Den bliver kickstartet i april 2025. Derfor kan det undre os, at der ikke er sat af til den medfinansiering, som KL på vegne af kommunerne, har sagt ja til. Vi håber på, at det er fejl og at det selvfølgelig skal komme lærerne til gavn, at der er en pulje på 150 mio. kr. afsat til kompetenceudvikling. Vi glæder os til at skulle sende så mange som muligt afsted på efter-videreuddannelse.

Tildelingsmodellernes økonomiske konsekvenser

Det er med en vis spænding, at vi venter på de nye tildelingsmodeller. De er i skrivende stund ikke færdige, men vi følger det nøje, da det kommer til at have stor indflydelse på den enkelte skoles økonomi. Tildelingsmodellen har indtil nu været et grundbeløb pr. skolen samt en elevtildeling. Det har den konsekvens, at der er 16 skoler, der ikke har timer nok til at dække de 8% frie timer, som er kommunalt besluttet. Det besluttede niveau muliggør, at skolerne har timer til vikartimer, vikardækning ved uddannelse, skolebibliotekstimer, holddelingstimer, PLC og supplerende og forebyggende specialundervisning. Midlerne kommer via en omfordeling af skolernes samlede tildeling. Da vi må forvente, at der ikke bliver tilført nye penge, så bliver det ekstra spændende at følge, især med en udrulning af den nye struktur ift. specialklasser og inklusionscentre. Vi mangler stadig at se forslaget til den nye tildelingsmodel, og da vi ikke kender til baggrunden for den, kan vi ikke gøre vores svar mere fyldestgørende.

Frie timer dækker over:

- timer til vikardækning
- holddeling
- to-lærertimer
- supplerende undervisning
- forebyggende specialundervisning

Tabel 5		
Udg. til folkeskolen (netto) pr. elev		
Kommune	2022	2023
Samsø Kommune	110.304	120.665
Lemvig Kommune	92.783	105.705
Struer Kommune	92.142	98.187
Hedensted Kommune	78.385	87.463
Ringkøbing-Skjern Kommune	80.444	84.816
Randers Kommune	78.166	83.663
Norddjurs Kommune	79.858	82.360
Viborg Kommune	75.312	79.382
Herning Kommune	75.838	79.067
Ikast-Brande Kommune	74.797	78.869
Favrskov Kommune	73.643	78.224
Aarhus Kommune	74.507	78.199
Odder Kommune	70.043	75.097
Silkeborg Kommune	70.776	73.240
Syddjurs Kommune	67.731	73.007
Skive Kommune	68.006	72.353
Holstebro Kommune	70.216	71.837
Horsens Kommune	67.150	69.993
Skanderborg Kommune	64.395	68.759
Gennemsnit regionalt	73.736	77.818
Gennemsnit nationalt	75.961	77.071

Tabel 6	
Beløb Silkeborg Kommune skal tilføre for at komme på samme niveau pr. år	
Kommune	Mio. kr.
Samsø Kommune	409,3
Lemvig Kommune	383,7
Struer Kommune	213,0
Hedensted Kommune	121,3
Randers Kommune	114,5
Norddjurs Kommune	98,0
Ringkøbing-Skjern Kommune	86,2
Favrskov Kommune	59,2
Viborg Kommune	64,2
Ikast-Brande Kommune	64,1
Herning Kommune	46,0
Aarhus Kommune	44,3
Odder Kommune	18,4
Skive Kommune	4,0
Silkeborg Kommune	0,0
Holstebro Kommune	-0,8
Syddjurs Kommune	-27,6
Horsens Kommune	-35,3
Skanderborg Kommune	-40,2
Gennemsnit regionalt	7,9
Hele landet	32,9

Tabel 7	
Udvikling 2019 – 2024 i udgifter pr. elev korrigeret for pris- og lønstigninger	
Kommune	Udvikling i kr.
Lemvig Kommune	19.419
Randers Kommune	9.381
Struer Kommune	7.646
Hedensted Kommune	6.646
Herning Kommune	5.497
Favrskov Kommune	5.325
Skive Kommune	4.350
Viborg Kommune	4.106
Holstebro Kommune	4.105
Ringkøbing-Skjern Kommune	3.991
Ikast-Brande Kommune	2.775
Silkeborg Kommune	2.286
Norddjurs Kommune	1.729
Aarhus Kommune	1.469
Skanderborg Kommune	920
Odder Kommune	20
Horsens Kommune	-627
Samsø Kommune	-2.011
Syddjurs Kommune	-5.369
Gennemsnit	3.088
Nationalt	1.688

Kommentarer til tabellerne

Tabel 7: Der mangler fortsat 3.831 kr. pr elev for at nå gennemsnittet på landsplan. Dette var målet fra budgetaftalen i 2017.

Silkeborg Kommune ligger sjettenederst i regionen i tildeling pr. elev. I konstitueringsaftalen efter kommunalvalget i 2017 fremgik det, at tildelingen pr. elev skal op på landsgennemsnittet. I budgettet for 2025 konstaterer Silkeborg Lærerforening, at der fortsat er et gab mellem det kommunale niveau 73.240 kr. pr elev til det nationale niveau 77.071 kr. **En forskel der udgør 3.831 kr.**

Udgifter til undervisning netto, er bruttodriftsudgifterne fratrukket indtægter og statsrefusion. Antallet af elever udgør normalklasse-elever i børnehaveklasse til 10. klasse. Tallene er taget fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet d. 20. juni 2024, noegletal.dk.

Tabel 8: Der burde tilføres yderligere ca. 33 mio.

Tabellen viser, hvor mange penge, der samlet skal tilføres for at komme op på niveau med nabokommuner og det nationale niveau. Byrådet skal finde ca. 33 mio. kr. yderligere for at komme på det nationale niveau. Det er tydeligt her, at selvom Silkeborg Kommune har tilført økonomi til skoleområdet over de sidste år, så var udgangsniveauet meget lavt. Sammenlignet med de andre kommuner i regionen ligger tilførslen stadig meget lavt. Det er tydeligt, at Silkeborg Kommune mangler ret mange midler for at ramme gennemsnittet af tilførte midler i regionen. *Tallene er taget fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet d. 20. juni 2024, noegletal.dk.*

Tabel 9: Silkeborg Kommune investerer 806 kr. pr. elev mindre end de andre kommuner.

Tabellen viser nettobeløbet pr. elev, der er tilført normalundervisningen set i forhold til 2019, når der er korrigeret for pris- og lønfremskrivninger. Der er blevet tilført flere midler pr. elev, men vi konstaterer, at der i perioden fra 2019-2024 er tilført 2.286 kr. mere om året pr elev, når der korrigeres for pris- og lønstigninger, men i samme periode er der regionalt og nationalt sket en stigning på: 3.088 kr. regionalt og 1.688 kr. nationalt pr. elev. Dette betyder, at de andre kommuner i regionen også investerer mere i deres folkeskoler, da gennemsnittet i regionen igen er højere end i Silkeborg. Der har vi tidligere ligget højere i forholdet til de andre kommuner, men de seneste års besparelser, viser sig også gældende her.

Tallene er taget fra Indenrigs- og Sundhedsministeriet d. 20. juni 2024, noegletal.dk.

Konklusion

Vi skal investere i vores fælles folkeskole. Det er helt nødvendigt, da folkeskolen uddanner og danner børnene og er en helt grundlæggende dannelsesinstitution i Danmark.

Vi anerkender, at vi i fællesskab skal se på vores struktur omkring inklusionscentre. Der skal ske noget her. Vi har deltaget i debatten indtil videre og indgår gerne i konstruktive diskussioner fremadrettet.

Vi ser, at budgettet for 2025 stadig er præget af besparelser på folkeskoleområdet. Da der er et større og større elevantal på inklusionscentre, giver det en skævvridning i budgettet. Dette håber vi, med de politiske udmeldinger, der har været, bliver dækket, så vi kan mærke, at de mange foregående år med besparelser, er slut.

Silkeborg Lærerforening 22. august 2024

